ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-3-67-89>

УДК 657.37

Багрій Н.Я., Тивончук О.І.

Національний університет «Львівська політехніка»

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Анотація. У статті досліджено сутність поняття «фінансові результати» та розкрито особливості відображення їх в обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. Охарактеризовано проблеми, що існують у діяльності суб'єктів малого підприємництва в сучасних умовах господарювання та фактори, які впливають на величину фінансового результату, що визначається в фінансовому обліку. Проаналізовано вплив окремих елементів облікової політики на формування фінансових результатів діяльності малих підприємств та обґрунтовано необхідність аналітичного підходу до її розроблення. Визначено порядок розподілу прибутку малих підприємств, що знаходяться на загальній системі оподаткування. Розглянуто особливості та переваги застосування суб'єктами малого підприємництва окремих облікових інформаційних систем.

Ключові слова: облік, суб'єкт малого підприємництва, фінансові результати, доходи, витрати, прибуток, збиток.

Bahrii Nazarii, Tyvonchuk Olena

Lviv Polytechnic National University

ACCOUNTING FOR FINANCIAL RESULTS OF SMALL BUSINESS ENTITIES' ACTIVITY AND THE WAYS OF ITS IMPROVEMENT

Summary. The article examines the essence of "financial results" concept and reflection of financial results in accounting and reporting of small business entities. The characteristics of "financial results" definition, given by various leading scientists, are considered. The impact of accounting policy elements on the small enterprises' financial results is exposed, and the necessity of an analytical approach to accounting policy formation is substantiated. It is defined that the main factors that directly affect the amount of financial results are: criteria, order and moment of recognition of revenues and expenses; nomenclature and composition of revenues and expenses items; their division for reporting periods, etc. The order of income distribution on the small enterprises that use general system of taxation was determined. In the article order of accounting for financial results and their distribution on the small enterprises with a description of the main accounting accounts is exposed. It is determined that for reflecting financial results small enterprises use an account 79 "Financial results", the distribution of profit or loss is accounted by small enterprises on account 44 "Retained earnings (uncovered loss)". The comparison of the standard form "Statement of financial results (Statement of comprehensive of income)" and abbreviated form No 2-m "Statement of financial results" is exposed. The peculiarities of application by small business entities of separate accounting information systems are analysed. The actual problems of formation and accounting for financial results that exist in the activities of small business entities in modern economic conditions are investigated. The ways and methods of improvement of small enterprises financial results accounting for in the modern world, which would enable to enhance the control of financial results and to make management decisions more effective, are suggested.

Keywords: accounting, financial results, small business entity, revenues, expenses, income, loss.

Постановка проблеми. Найголовнішим показником підприємства, який цікавить всіх користувачів облікової інформації та свідчить про результативність здійснення господарської діяльності підприємства незалежно від форми власності, є його фінансовий результат. Фінансові результати діяльності не лише визначають сьогодинішній стан суб'єкта господарювання, а й вказують на його можливості в перспективі. Таким чином, актуальними в умовах сьогодення постають питання удосконалення підходів щодо визначення, формування та розподілу фінансових результатів в системі бухгалтерського обліку підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Істотний внесок щодо дослідження питань розвитку малих підприємств, а також обліку їх фінансових результатів зробили Боцьора Л.О. [1], Бердар М.М. [2], Знамеровська Т.М. [3], Карп'як Я.С. [4],

Коришко Н. [5], Костенко Ю.О. [6] та інші. Однак питання обліку фінансового результату у суб'єктів малого підприємництва та шляхи його вдосконалення залишаються актуальними та потребують подальшого дослідження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На загальнодержавному рівні не регламентовано підходи щодо визначення фінансових результатів діяльності для малих підприємств, що спричинено особливостями діяльності суб'єктів малого підприємництва, відмінними від загальної системи.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є систематизація та узагальнення інформації про фінансові результати суб'єктів малого підприємництва, а також розробка рекомендацій щодо покращення їх обліку.

Виклад основного матеріалу. Насамперед, перед дослідженням поняття «фінансові ре-

зультати суб'єктів малого підприємництва», слід опрацювати такі економічні категорії, як «суб'єкт малого підприємництва», «ефект» та «ефективність». Поняття «мале підприємництво» відображає своєрідну форму економічних відносин, при якій підприємець виступає вирішальною рушійною силою. Підприємець в очікуванні більшого прибутку готовий на ризиковані дії, проявляє зацікавленість та бере на себе відповідальність, здатен розвивати нові методи виробництва. Поняття «ефект» в перекладі з латинської мови означає «результат». Термін «ефективність», відповідно, може розцінюватись як «результативність», ступінь досягнення запланованої діяльності, що визначається через відношення результату (ефекту) до витрат. Отже, категорія «ефект» – це наслідок господарських дій, а поняття «ефективність» – це співвідношення результату та витрат на його одержання. Ефектом діяльності будь-якого підприємства є результат його діяльності, тобто прибуток або збиток від здійснення господарської діяльності. Слід також зазначити, що категорія «ефективність» свідчить про використання трудового потенціалу підприємства, його фінансових, матеріально-технічних та інших ресурсів.

Оскільки фінансовий результат є основним показником, що вказує на результативність здійснення господарської діяльності підприємств, багато провідних науковців приділяють значну увагу цій категорії у своїх дослідженнях, проте до сих пір немає універсального визначення економічного змісту цієї категорії.

Як стверджує Л.О. Дорогань, фінансові результати являють собою кінцевий підсумок діяльності підприємства, що є виражений у вартісній формі [7, с. 50].

На думку Тесленко Т.І. та Конькової Н.В., фінансові результати – це якісний та кількісний показник господарської діяльності підприємства, що визначається як різниця між доходами та витратами підприємства [8]. Назаренко О.В. та Лукаш Р.В. зазначають, що фінансові результати – це грошова форма підсумків результативності діяльності підприємства, що визначається шляхом зіставлення доходів та витрат [9]. Білик М.Д. та Білик Т.О. розглядають фінансові результати як прибуток чи збиток підприємства, що визначається як різниця між сумами доходів та витрат суб'єкта господарювання [10].

Таким чином, можемо стверджувати, що напрацювання науковців щодо тлумачення фінансових результатів містять основні характеристики, які відображають основний зміст економічної категорії фінансові результати, а саме:

- різниця між доходами та витратами підприємства;
- кінцевий підсумок діяльності підприємства;
- результат діяльності (прибуток або збиток).

Фінансовими результатами здійснення господарської діяльності на малому підприємстві є дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та прибуток (збиток), що визначається шляхом порівняння отриманих доходів і здійснених витрат підприємством.

Відповідно до отриманого результату провадження діяльності керівництво підприємства формує оперативні плани на майбутні періоди,

здійснює стратегічне планування діяльності, приймає рішення про розподіл отриманого прибутку на різні цілі чи його накопичення.

Отже, фінансові результати – це кінцеві результати господарської діяльності підприємства, на які мають вплив усі види здійсненої ним діяльності, а також методика бухгалтерського обліку як доходів і витрат, так і активів й пасивів, що дають змогу отримувати суб'єкту господарської діяльності відповідні доходи і зумовлюють понесення відповідних витрат. Таким чином, підприємствам в Наказі про облікову політику слід закріплювати інформацію щодо елементів облікової політики, які безпосередньо здійснюють вплив на формування фінансових результатів (доходи та витрати), так і щодо елементів, вплив яких є опосередкованим.

Факторами, що безпосередньо впливають на величину фінансових результатів є: критерії, порядок та момент визнання доходів та витрат; номенклатура та склад статей доходів і витрат; їх поділ за звітними періодами тощо. Крім того, також на величину фінансових результатів впливає як кінцевий підсумок господарської діяльності підприємства, так і опосередковано впливають наступні елементи облікової політики: метод оцінки і списання запасів; метод нарахування резерву сумнівних боргів і списання дебіторської заборгованості; метод нарахування амортизації необоротних активів; розмежування в обліку поточних витрат на ремонт та капітальні інвестиції; створення резервів для забезпечення майбутніх витрат; визначення нормальної виробничої потужності підприємства; перелік витрат обігу; визначення методу обліку витрат і калькулювання; тривалість операційного циклу.

Малим підприємствам в Наказі про облікову політику обов'язково слід розкрити, на нашу думку, порядок розподілу прибутку, що залишається у його розпорядженні, адже він має певні особливості. Недоліком у функціонуванні малих підприємств сьогодні є відсутність такого наказу, що зумовлює труднощі та непорозуміння у неоднозначних питаннях.

На рис. 1 наведена схема розподілу прибутку малого підприємства, що знаходиться на загальній системі оподаткування. Аналізуючи рис. 1 можемо зазначити, що умовно виокремлюють розподіл загального прибутку і використання та розподіл прибутку, що залишається у розпорядженні підприємства. На етапі розподілу загального прибутку на малому підприємстві учасниками виступають як підприємство, так і держава, адже кожен із суб'єктів отримує певну частку прибутку з метою забезпечення відповідних потреб.

Суб'єкти господарської діяльності мають змогу розширити виробництво як в поточному періоді, так і в перспективі, створити нові робочі місця, посилити мотивацію працівників шляхом їх матеріального заохочення тощо. Держава має змогу задовольнити власні загальнодержавні потреби.

З метою визначення фінансового результату в системі бухгалтерського обліку малі підприємства послідовно закривають рахунки обліку доходів і витрат на рахунок 79 «Фінансові результати». По кредиту цього рахунку відображаються закриття рахунків 7 класу «Доходи і результати

Рис. 1. Розподіл і використання прибутку малого підприємства

Джерело: розроблено авторами на основі [11]

діяльності»), а по дебету рахунків 9 класу «Витрати діяльності». Потрібно зазначити, що рахунок 79 закривається на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)».

Одержаний в кінці звітної періоду кінцевий фінансовий результат на малих підприємствах списується на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)». Кредит субрахунку 441 слугує для відображення наявності та використання нерозподіленого прибутку, що був отриманий у звітному році, а за дебетом субрахунку 442 наводиться величина непокрітих збитків.

Інформація про використання прибутку звітної періоду малого підприємства узагальнюється на субрахунку 443, у дебеті якого відображається величина прибутку, яка була використана протягом періоду, а у кредиті рахунку наводяться дані про списання використаного прибутку з метою зменшення величини нерозподіленого прибутку чи збільшення величини збитку.

Слід зазначити, що фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва відрізняється від фінансової звітності середніх та великих підприємств, що відповідно здійснює вплив і на визначення фінансових результатів діяльності.

Суб'єкти малого підприємництва подають скорочену фінансову звітність відповідно до П(С) БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [12] в складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м).

Якщо здійснити порівняння стандартної форми «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», де розмежовується, як мінімум, чотири види прибутку, то у скороченій формі № 2-м визначається тільки чистий прибуток (збиток), як різниця між загальною величиною доходів і загальною сумою витрат.

В Звіті про фінансові результати (форма № 2-м) підприємства відображають суми доходів та витрат згідно принципу відповідності та на-

рахування, з подальшим визначенням чистого прибутку (збитку).

Для малих підприємств порядок розрахунку фінансових результатів є більш стислим, адже у ньому не розраховуються певні показники, що розраховуються для великих підприємств.

Визначення і відображення фінансових результатів господарської діяльності суб'єктів малого підприємництва здійснюється для забезпечення інформаційних потреб усіх категорій користувачів фінансової звітності, однак на практиці користувачі одержують фінансову інформацію із суттєвими відхиленнями, оскільки методика визначення фінансових результатів є варіативною та залежить від обраної облікової політики.

Для об'єктивного та правильного визначення інформації щодо фінансових результатів та їх розподілу на малих підприємствах з використанням методів облікової політики суб'єктам здійснення господарської діяльності слід забезпечити тісний взаємозв'язок між головним бухгалтером та керівником підприємства. Бухгалтер повинен інформувати про отримані результати керівника підприємства для постійного контролю здійснення діяльності для досягнення поставлених цілей та сформованих стратегій розвитку.

Таким чином, суб'єктам господарської діяльності варто проводити детальний аналіз доцільності використання певних елементів облікової політики. Адже сьогодні на підприємствах віддають перевагу тим методам, які є простішими у використанні або більш звичними працівникам, що і зумовлює викривлення фінансової звітності, зокрема щодо відображення фінансового результату. Основними причинами необґрунтованого, часто довільного вибору методів облікової політики, що застосовуються підприємствами, особливо малими, на практиці є недостатній рівень кваліфікації облікових працівників та відсутність

відповідальності. Таке протиріччя, у випадку подання неправдивої інформації контролюючим органам, може мати вплив на увесь процес функціонування малого підприємства.

Також слід зазначити, що значна кількість малих підприємств не створює резерв сумнівних боргів дебіторської заборгованості, і до підсумку ф. № 1-м «Баланс» дебіторська заборгованість включається за первісною вартістю, що і є однією з головних проблем на підприємствах, адже такий підхід зумовлює завищення валюти балансу і фактично здійснює вплив на величину отриманого прибутку (збитку). Суб'єкти малого підприємництва, формуючи резерв сумнівних боргів, мають можливість цілеспрямовано здійснювати вплив загалом на фінансовий стан підприємства, зокрема і на розмір отриманого прибутку (збитку) за звітний період.

На сучасному етапі досить суттєвою та актуальною проблемою є те, що у нормативно-правових актах немає жодної інформації щодо класифікації фінансових результатів [11]. Ця проблема має пряме відношення до обліку фінансових результатів суб'єктів малого підприємництва, адже наявність класифікаційної системи дала б можливість малим підприємствам створювати ефективні інформаційні облікові моделі, метою яких є забезпечення користувачів релевантною інформацією. Це, своєю чергою, призвело б до підвищення рівня аналітичності інформації та вдосконаленню обліку та звітності.

Класифікація фінансових результатів має відповідати як мінімум двом принципам: перший – вона повинна мати теоретичне обґрунтування; другий – її використання на практиці визначається виробничою необхідністю.

У результаті дослідження механізму контролю над розподілом фінансових результатів за видами діяльності ми дійшли висновку щодо існування певної невідповідності між назвами рахунків, видами діяльності та їх змістом, що спричинено розбіжностями між визначенням видів діяльності у НП(С)БО 1 [12] та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [13].

Оскільки документами, у яких бухгалтери на малих підприємствах відображають інформацію щодо ведення обліку фінансових результатів, є складені в довільній формі довідки або розрахунки, доцільним буде розроблення для них певної типової форми бухгалтерської довідки-розрахунку. Використання такої бухгалтерської довідки-розрахунку при відображенні будь-якої інформації щодо фінансових результатів на малому підприємстві забезпечить аналітичність та наочність інформації, а також знизить кількість порушень та помилок, які могли б виникнути у працівників відділу бухгалтерії.

На практиці таку бухгалтерську довідку-розрахунок також можна застосовувати під час здійснення своєрідного контролю за формуванням, використанням та розподілом в бухгалтерському обліку фінансових результатів та складанням ф. № 2-м «Звіт про фінансові результати». Для його заповнення бухгалтерам необхідно здійснювати записи по рахунках доходів і витрат відповідно до даних, які відображено у регістрах синтетичного обліку.

Усі малі підприємства, які мають за мету здійснювати детальний контроль за розподілом фінансових результатів, а також для покращення аналітичності їх бухгалтерського обліку, повинні використовувати форму внутрішньої звітності «Звіт про розподіл прибутку (покриття збитку)», у якій характеризують розподіл прибутку або джерела покриття отриманих збитків. Цей документ використовується під час складання фінансової звітності, а також для прийняття рішень управлінським персоналом. Форма може використовуватися двома способами: як додаток до фінансової звітності підприємства або шляхом додавання його суттєвих показників до Звіту про фінансові результати.

Слід зазначити, що сучасні комп'ютерні технології дають змогу підприємствам систематизувати, накопичувати та узагальнювати дані про одержані доходи і понесені витрати. Вдосконалення системи управління шляхом використання комп'ютерної техніки та впровадження програмних продуктів дозволить малому підприємству покращити та підвищити ефективність вирішення проблеми аналітичного обліку доходів, витрат та фінансових результатів за допомогою широких можливостей у виборі номенклатури аналітичних об'єктів та можливості отримання інформації стосовно доходів, витрат та фінансових результатів за який завгодно звітний період.

Проблемою впровадження нових автоматизованих програм є потреба в значних фінансових інвестиціях для їх закупівлі та наявність висококваліфікованого персоналу, який має навик роботи з такими програмами. Це зумовлює значні витрати і підприємство повинно оцінити свої фінансові можливості, щоб у майбутньому не зазнати збитку від таких інвестицій.

Сьогодні на ринку інформаційних технологій представлені різні програмні продукти, що відрізняються за своєю конфігурацією та ціною. Так, для часткової автоматизації обліку малих підприємств в умовах дефіциту фінансових ресурсів доцільним є використання програми Microsoft Excel. Ця програма є досить простою в експлуатації, адже не потребує додаткової підготовки фахівців. За допомогою Microsoft Excel бухгалтер малого підприємства може здійснювати елементарні розрахунки, формувати рисунки або створювати діаграми. Перевагою Microsoft Excel є можливість здійснення розрахунків за допомогою формул та побудова рівнянь тренду для прогнозування результатів діяльності підприємства у майбутніх періодах.

Також Microsoft Excel дає можливість формувати фінансову звітність. Слід зазначити, що у бухгалтерів часто виникає потреба в дублюванні інформації у формах та бланках під час заповнення звітності чи складання первинних документів, що спричиняє зниження їх зацікавленості до роботи. За допомогою Microsoft Excel бухгалтери можуть формувати шаблони, що будуть містити: текст, дати, числові дані тощо. Позитивним у використанні таких шаблонів є скорочення часу на підготовку документу та підвищення ефективності роботи працівників.

Ще одним програмним продуктом, що застосовується для автоматизації обліку на підприєм-

ствах малого та середнього бізнесу є інформаційна система «БЕСТ». В цій програмі у Книзі обліку господарських операцій в хронологічному порядку містяться усі записи на рахунках, а визначення фінансового результату діяльності підприємств відбувається при використанні модулів виробництва, управління закупівлями та продажем.

Зовсім нещодавно на ринку українських програмних продуктів з'явилась нова програма, адаптована для ведення бухгалтерського та податкового обліку на середніх та малих підприємствах – «MASTER:Бухгалтерія». Ця програма складається з функціональних модулів, що забезпечують здійснення обліку операцій. Програма автоматизує усі напрями бухгалтерського та податкового обліку, формуючи цілісну систему. Однак варто зазначити, що вартість «MASTER:Бухгалтерія» не є найнижчою на ринку українських програмних продуктів та залежить від версії програми, що використовуватиме підприємство, модулів, що будуть підключатися та кількості працівників, що будуть працювати у системі. Одна з головних переваг «MASTER:Бухгалтерія» – це можливість перенесення потрібної інформації з інших інформаційних програм для ведення бухгалтерського та податкового обліку, включаючи ті, що потрапили під санкції.

Все-таки застосування новітніх технологій та програмних продуктів для бухгалтерського

обліку фінансових результатів та їх розподілу дало б можливість знизити трудомісткість певних операцій, приймати безпомилкові управлінські рішення та досягати конкурентоспроможності підприємства.

Висновки і пропозиції. Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий результат діяльності підприємств є одним із основних показників, що характеризують ефективність його господарювання. Важливим для ведення бухгалтерського обліку фінансових результатів та їх розподілу на малому підприємстві є раціональний вибір облікової політики, адже правильна організація обліку забезпечує формування достовірної інформації. Управлінський персонал на малому підприємстві повинен зосереджувати увагу на формуванні прибутку підприємства та здійснювати контроль за правильністю його визначення. Достатньо поширеним явищем на сучасних етапах розвитку економіки в державі є зловживання і застосування різноманітних методів для зменшення обсягу отриманого доходу на підприємстві для скорочення обсягів податків, які підлягатимуть до сплати. Такі дії є протиправними та їх наслідки завжди будуть негативними для підприємств. Запропоновані шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку фінансових результатів на малих підприємствах забезпечать контроль фінансових результатів та прийняття результативних управлінських рішень.

Список літератури:

1. Боцьора Л.О. Фінансовий механізм розвитку малого підприємництва в Україні: автореф. дис ... канд. економ. наук : 08.00.08. Львів, 2015. 20 с.
2. Бердар М.М. Організаційно-методичні аспекти бухгалтерського обліку доходів і фінансових результатів підприємства. *Збірник наукових праць «Формування ринкових відносин в Україні»*. 2011. № 6(121). С. 161–164.
3. Знамеровська Т.М., Халевицька Т.Г. Фінансові результати діяльності: сутність, порядок формування та відображення в обліку. *Аграрний вісник Причорномор'я*. 2014. № 75. С. 84–86.
4. Карп'як Я.С. Організація бухгалтерського обліку витрат, доходів і фінансових результатів суб'єкта господарювання. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2014. № 794. С. 172–180.
5. Коришко Н. Організація обліку фінансових результатів суб'єктів підприємницької діяльності. *Збірник наукових праць «Економічний аналіз»*. 2010. № 6. С. 84–86.
6. Костенко Ю.О. Шляхи вдосконалення обліку фінансових результатів діяльності підприємства. *Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. 2016. № 3(2). С. 93–99.
7. Дорогань Л.О. Основні напрями оцінки фінансових результатів аграрних підприємств. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 2(1). С. 105–108.
8. Тесленко Т.І., Конькова Н.В. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення. *Бізнес-інформ*. 2013. № 4. С. 356–360.
9. Назаренко О.В., Лукаш Р.В. Фінансові результати: сутність та особливості організації бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 22. С. 19–25.
10. Білик М.Д., Білик Т.О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування : монографія. Київ : ТОВ «ПанТот», 2012. 280 с.
11. Собченко Т.С., Гнесь О.П. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами суб'єктів малого підприємництва. *Молодий вчений*. 2017. № 10(50). С. 1054–1059.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 р. № 39 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (дата звернення: 18.03.2019).
13. Сарапіна О., Кутишенко Я. Вдосконалення обліку фінансових результатів. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2014. Вип. 2. С. 101–104.
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 18.03.2019).
15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/ed20111209> (дата звернення: 18.03.2019).

References:

1. Botsora L.O. (2015). Finansovyy mexanizm rozvytku malogo pidpriemnyctva v Ukraini [Financial mechanism of small business development in Ukraine] (Candidate's thesis). Lviv : Publishing House of the Ivan Franko National University.
2. Berdar M.M. (2011). Organizacijno-metodychni aspekty buchgalterskogo obliku doxodiv i finansovykh rezultativ pidpriemstva [Organizational-methodical aspects of accounting for revenues and financial results of the enterprise]. *Collection of scientific works "Formation of market relations in Ukraine"*, no. 6(121), pp. 161–164.
3. Znamerovskaya T.M., Khalevitskaya T.G. (2014). Finansovi rezultaty diyalnosti: sutnist, poriadok formuvannya ta vidobrazhennya v obliku [Financial results of activity: the essence, the order of formation and reflection in the accounting]. *Agrarian journal of the Black Sea Region*, no. 75, pp. 84–86.
4. Karpyak Y.S. (2014). Organizaciya buchgalterskogo obliku vitrat, doxodiv i finansovykh rezultativ sub'yekta gospodaryuvannya [Organization of entity's expenses, revenues and financial results accounting for]. *Journal of Polytechnic National University*, no. 794, pp. 172–180.
5. Koryshko N. (2010). Organizaciya obliku finansovykh rezultativ sub'yektiv pidpriemnyckoi diyalnosti [Organization of subjects of entrepreneurial activity financial results accounting for]. *Collection of scientific works "Economic analysis"*, no. 6, pp. 84–86.
6. Kostenko Y. (2016). Shlyachi udoskonalennya obliku finansovykh rezultativ diyalnosti pidpriemstva [The ways of improvement of company's financial results accounting for]. *Journal of Kharkiv National Automobile and Highway University*, no. 3(2), pp. 93–99.
7. Dorogan L.O., Doroshenko A.P. (2011). Osnovni napriamy otsinky finansovykh rezultativ ahrarnykh pidpriemstv [Main directions of financial results of agrarian enterprises estimation]. *Scientific works of the Poltava State Agrarian Academy*, no. 2(1), pp. 105–108.
8. Teslenko T.I., Konkova N.V. (2013). Oblik finansovykh rezultativ: problemy ta shliakhy vdoskonalennia [Accounting for financial results: problems and ways of perfection]. *Biznes-inform*, no. 4, pp. 356–360.
9. Nazarenko O.V., Lukash R.V. (2018). Finansovi rezultaty: sutnist ta osoblyvosti orhanizatsii bukhhalterskoho obliku [Financial results: the essence and features of the accounting organization]. *Investments: practice and experience*, no. 22, pp. 19–25.
10. Bilyk M.D., Bilyk T.O. (2012). Finansovi rezultaty diialnosti malykh pidpriemstv: otsinka ta prohnouzuvannia [Financial results of the small enterprises activity: estimation and forecasting]. Kyiv : TOV "PanTot". (in Ukrainian)
11. Sobchenko T.S., Hnes O.P. (2017). Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia finansovymy rezultatamy subiektiv maloho pidpriemnytstva [Accounting and analytical support of management of small business entities' financial results]. *Young Scientist*, no. 10(50), pp. 1054–1059.
12. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 25 "Finansovi zvit subiekta maloho pidpriemnytstva", zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 25.02.2000 r. № 39 [Regulation (standard) of accounting 25 "Financial report of a small business entity", approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated February 25, 2000 No 39]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (in Ukrainian)
13. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti", zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. № 73 [National standard for accounting "General requirements to financial reporting", approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated February 07, 2013 No 73]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (in Ukrainian)
14. Sarapina O., Kutysenko Y. (2014). Vdoskonalennia obliku finansovykh rezultativ [Improvement the accounting for financial results]. *International collection of scientific works*, vol. 2, pp. 101–104.
15. Instruktsiia pro zastosuvannia Planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku aktyviv, kapitalu, zobov'язan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv i orhanizatsii, zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.11.1999 r. № 291 [Instruction on the Plan of Accounts application of Accounting for Assets, Capital, Commitments and Business Operations of Enterprises and Organizations, approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated November 30, 1999 No 291]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/ed20111209> (in Ukrainian)